

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci
Słabo Słyszających
Szczecin

Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w placówkach doskonalenia nauczycieli/poradniach psychologiczno-pedagogicznych/bibliotekach pedagogicznych przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Placówka realizuje koncepcję pracy.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
3. Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
4. Procesy edukacyjne są efektem współpracy nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki.
5. Promowana jest wartość edukacji.
6. Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
7. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.
8. Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy placówka spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Placówka może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 03-12-2015 - 07-12-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Hanna Markowska, Monika Piątkowska. Badaniem objęto rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i nauczycieli (wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwację placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania placówki.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

ADZ - Dyspozycje do analizy danych zastanych

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki placówki

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli/wychowawców

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami/wychowawcami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką placówki

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielami/wychowawcami po obserwacji

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

WNG - Scenariusz wywiadu z zespołem pracującym z jedną grupą wychowawczą/klasą

Obraz placówki

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Słyszących im. Juliana Tuwima w Szczecinie jest prawnym następcą Zakładu dla Dzieci Niedosłyszących, który rozpoczął swoją działalność w 1957 r. w Trzebieży, a od 1961 r. zajmuje miejsce na mapie edukacyjnej Szczecina. Ma swoją siedzibę w jego północnej dzielnicy na osiedlu Żelechowa; zajmuje dwa budynki, do których przylegają tereny zielone i szkolne boisko. Ośrodek kształci dzieci i młodzież słabo słyszącą w wieku od 3 lat, które z racji swojej niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły w miejscu zamieszkania. W ramach jego struktury działają: oddział przedszkolny, szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące oraz zasadnicza szkoła zawodowa kształcąca młodzież w zawodzie monter elektronik. Uczniowie mają zapewnioną całodobową opiekę. Do ośrodka zapraszani są także rodzice z dziećmi od 3 miesiąca życia, u których stwierdzono nieprawidłowości, dla których organizowane są zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju. Zatrudniona w placówce profesjonalna kadra, zgodnie z przyjętą wizją i misją, która przejawia się w sentencji: "Granice mojego języka są granicami mojego świata", kładzie szczególny nacisk na kształtowanie i doskonalenie umiejętności porozumiewania się dzieci i młodzieży z otoczeniem za pomocą mowy werbalnej, według innowacyjnego "Programu Rozwoju Mowy". Temu też podporządkowane są wszelkie działania podejmowane przez całą jej społeczność. Placówka zapewnia bogatą i zróżnicowaną ofertę zajęć edukacyjnych, które podnoszą samoocenę uczniów, wzmacniają motywację do pracy nad rozwijaniem kompetencji językowych oraz przełamują bariery na różnych płaszczyznach życia społecznego, np.: zajęcia rehabilitacyjne dla najmłodszych "Jesteśmy razem", zajęcia badawcze "Z notatnika młodego detektywa", zajęcia logopedyczne "Gadu-Gadu Gadka", zajęcia terapeutyczne "Jestem artystą" w ramach projektu "Poszukiwacze talentów"; projekty: "Nowe horyzonty edukacji filmowej", "W blasku światła", "Jesteśmy samodzielni", "4 kroki – Niepełnosprawni na rynku pracy", "Terapia, kurs, staż i pracę zdobywasz"; programy: "Gotowi do pracy", "Bezpieczni w sieci", "Program Powszechnej Nauki Pływania". Uczniowie uczestniczą w Zachodniopomorskim Festiwalu Nauki, Festiwalu Form Artystycznych, warsztatach fotograficznych, a także rozwijają swoje pasje w kołach zainteresowań i na zajęciach pozalekcyjnych. Ośrodek jest również beneficjentem programu "Erasmus+" - realizuje projekt: "Mówię, więc jestem. Mam wadę słuchu, odkrywam i zmieniam świat z moim nauczycielem". Od wielu lat jest placówką szkoleniową dla studentów uczelni wyższych. Ważną rolę w pracy placówki pełni Stowarzyszenie Przyjaciół SOSW dla Dzieci Słabo Słyszących, które współorganizuje Ogólnopolski Przegląd Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, odbywający się co roku w Teatrze Lalek "Pleciuga", ale także pomaga dzieciom znajdującym się w trudnych warunkach życiowych. Działający w placówce Uczniowski Klub Sportowy "Wiosło" finansuje młodzieży utalentowanej sportowo udział w Szczecińskiej Amatorskiej Lidze (SAL) Piłki Nożnej, itp. Ośrodek od wielu lat jest także organizatorem Młodzieżowych Mistrzostw Polski Niesłyszących w grach zespołowych. Działania podejmowane w ośrodku przekładają się na sukcesy wychowanków, które są upowszechniane na szkolnych tablicach oraz na internetowej stronie szkoły. Najlepsi uczniowie zajmują czołowe miejsca w konkursach artystycznych i zawodach sportowych; są także laureatami i finalistami konkursów przedmiotowych, m.in.: XXV Ogólnopolskich Zawodów Matematycznych Szkół Ponadgimnazjalnych, VI Ogólnopolskiego Konkursu Umiejętności Matematyczno-Przyrodniczych, XI Ogólnopolskiego Konkursu Odczytywania Mowy z Ust, Młodzieżowych Mistrzostw Polski Niesłyszących w Piłkę Siatkową Chłopców i Dziewcząt, Mistrzostw Polski w Lekkoatletyce i wielu innych. Ośrodek może poszczycić się stypendystami Prezesa Rady Ministrów oraz sportowcami, którzy zostali powołani do kadry narodowej.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci Słabo Słyszących
Patron	Julian Tuwim
Typ placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Miejscowość	Szczecin
Ulica	Grzymańska
Numer	6
Kod pocztowy	71-711
Urząd pocztowy	Szczecin
Telefon	914280086
Fax	914280086
Www	www.slaboslyszacyszczecin.superszkolna.pl
Regon	00018768800000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	90
Oddziały	15
Nauczyciele pełnozatrudnieni	57.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	6.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	6
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	1.58
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	Szczecin
Gmina	Szczecin
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków	✓
Poziom podstawowy:	
Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.	✓
Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.	✓
Poziom wysoki:	
Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana i modyfikowana we współpracy z rodzicami.	
Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.	
Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.	✓
W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.	✓
Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.	✓
Poziom wysoki:	
Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.	

Wnioski

1. Udział rodziców w modyfikacji koncepcji pracy placówki; spójne, przemyślane i innowacyjne działania kadry pedagogicznej oraz włączanie pracowników niepedagogicznych w realizację projektów i programów wynikających z przyjętych założeń, przekładają się na wymierne efekty, a w szczególności na rozwój umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży za pomocą mowy.
2. Zróżnicowane formy współpracy ze środowiskiem, w tym z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami wspierającymi rodzinę, wzbogacają ofertę placówki, dzięki czemu wychowankowie mają możliwość udziału w ciekawych integracyjnych projektach, które rozwijają ich wiedzę, talenty, ale także otwartość i wrażliwość na potrzeby innych.
3. Kadra pedagogiczna wykazuje dbałość o rozwój zainteresowań oraz o przygotowanie wychowanków do udziału w konkursach wiedzy, w różnych przedsięwzięciach artystycznych oraz w zawodach sportowych, co sprzyja osiąganiu przez nich sukcesów oraz nabywaniu kompetencji społecznych.
4. Działania podejmowane przez nauczycieli mają swoje oparcie we wnioskach z analiz badań wewnętrznych i zewnętrznych realizowanych w ośrodku i poza placówką. Zakres prac badawczych i włączanie w ich realizację całej społeczności ośrodka, a także innych instytucji oświatowych i naukowych mają wpływ na rozwój placówki, metodykę nauczania dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz proces terapeutyczny.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Słyszących im. Juliana Tuwima ma koncepcję funkcjonowania i rozwoju pt.: "Uczymy dzieci mówić", której głównym celem jest stworzenie w Szczecinie, na bazie Ośrodka, makroregionalnej placówki, która kompleksowo zajmowałaby się dziećmi z wadą słuchu i mowy od momentu wykrycia wady, aż do uzyskania wykształcenia ponadgimnazjalnego. Koncepcja zakłada rozwój talentów, umiejętności, wartości, intelektu oraz mowy i jest realizowana poprzez wspólne zorganizowane działania kadry pedagogicznej, pracowników niepedagogicznych oraz uczniów i rodziców. Placówka objęta jest patronatem Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie i Uniwersytetu Szczecińskiego.

Obszar badania: Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.

Realizowane przez placówkę działania są spójne z przyjętą koncepcją pracy. Nauczyciele, dyrektor oraz pracownicy niepedagogiczni podkreślają podczas wywiadów, że misją placówki jest:

- wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowości każdego wychowanka;
- przygotowanie go do samodzielnego życia w społeczeństwie;
- kształtowanie i doskonalenie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem za pomocą mowy werbalnej;

dążenie do tego, aby każdy wychowanek, a potem absolwent:

- odczuwał potrzebę porozumiewania się z otoczeniem za pomocą mowy;
- nabył na miarę swoich możliwości wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji;
- z sukcesem radził sobie na rynku pracy.

Respondenci, wymieniając najważniejsze działania stanowiące realizację koncepcji pracy, wskazują m.in. na:

- opracowywanie i realizację innowacyjnych programów własnych (np.: "Program Rozwoju Mowy", "Mój Pierwszy Słowniczek", "Matematyka na co dzień");
- angażowanie wszystkich pracowników ośrodka oraz rodziców do pracy nad rozwojem mowy dziecka;

- tworzenie naturalnych sytuacji, w których uczniowie muszą porozumiewać się za pomocą mowy;
- stosowanie niekonwencjonalnych metod do nauki mowy oraz prezentowania swoich osiągnięć (np.: poprzez różnego rodzaju działania teatralne);
- organizowanie zajęć w instytucjach użyteczności publicznej (np.: lekcje muzealne, IPN);
- organizowanie kół zainteresowań (Liga Morska, UKS "Wiosło", SKKT "Pędziwiatry", wolontariat; koło akwarystyczne, komputerowe, fotograficzne, decoupage; koła teatralne i taneczne);
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych (gimnastyka korekcyjna, basen, liga siatkarska, edukacja morska, SKS, szkolna gazetka "Aparacik", zajęcia taneczne i teatralne);
- przygotowywanie uczniów do udziału w ogólnopolskich konkursach przedmiotowych (np.: języka polskiego, języka angielskiego, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, odczytywania mowy z ust);
- realizowanie projektów edukacyjnych, rozwijających kompetencje językowe dzieci oraz wspomagające rozwój procesów poznawczych (np.: "Wielcy Malarze Polscy", " W blasku światła", "Poszukiwacze Talentów");
- współpracę z instytucjami wspierającymi placówkę (np.: Stowarzyszenie Przyjaciół Ośrodka, Polski Związek Głuchych, Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, uczelnie wyższe, instytucje kultury, firmy Oticon i Radisson);
- współpracę w zakresie nauki zawodu z Zachodniopomorskim Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej;
- respektowanie zasady odpowiedzialności wychowanków za własną naukę i rozwój (np.: odpowiedzialność za porządek, czystość i estetykę; nauka gospodarowania środkami finansowymi; praca w Samorządzie Szkolnym; organizowanie imprez) - zob. Tab. 1 i Tab. 2.

Aby w pełni urzeczywistnić zamierzone cele, wyznaczone zostały nowe zadania, takie jak:

- poszerzenie oferty zasadniczej szkoły zawodowej o klasę wielozawodową i nawiązanie współpracy z potencjalnymi pracodawcami;
- powołanie szkoły policealnej w zawodzie technik informatyk;
- utworzenie specjalistycznego przedszkola dla dzieci ze Szczecina - dzieci z wadą słuchu i z opóźnionym rozwojem mowy SLI;
- organizowanie warsztatów wyjazdowych dla rodziców i ich dzieci;
- poprawa stanu bazy.

Wszystkie informacje dotyczące koncepcji pracy można znaleźć na terenie placówki, a także w jej materiałach informacyjnych.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co jest najważniejsze w pracy tej placówki? Na co kładzie się szczególny nacisk? [WPN] (6080)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Nauka mowy w różnych sytuacjach codziennego życia.
2	Nauka samodzielności.
3	Włączanie pracowników niepedagogicznych do ćwiczenia mowy u dzieci.
4	Nauka kultury zachowania, szacunku do innych.
5	Umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie.
6	Dbłość o bezpieczeństwo i domową atmosferę.
7	Organizacja kół zainteresowań (taneczne, plastyczne, kabaretowe, teatralne, sks).
8	Organizacja Dni Teatru (ośrodkowe i ogólnopolskie).
9	Podjęcie działań integracyjnych.
10	Rozwijanie zainteresowań dzieci (artystyczne, kulinarne, sportowe).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić najważniejsze działania, które Państwo podejmują realizując koncepcję pracy w oddziale lekcyjnym/grupie wychowawczej, z którym i Państwo pracują. [WNG] (8656)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	Spójne oddziaływania całego zespołu dydaktyczno-wychowawczego, a w szczególności: nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i grup wychowawczych, terapeutów, rehabilitantów oraz pedagoga i psychologa, mające na celu wszechstronny i harmonijny rozwój dzieci oraz przygotowanie ich do kolejnego etapu edukacyjnego.
2	Dostosowywanie realizacji podstawy programowej do możliwości edukacyjnych dzieci.
3	Stosowanie indywidualizacji nauczania.
4	Nauka mowy.
5	Objęcie wszystkich dzieci wychowaniem słuchowym i treningiem słuchowym.
6	Wykorzystywanie odpowiednich metod, a w szczególności: audytywno-werbalnej, ośrodków pracy, nauczania czynnościowego - Matematyka Gruszczyk -Kolczyńskiej w adaptacji M. Kupisiewicz, Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz w adaptacji M. Szewczyk, Glenn Domana, aktywizacji ruchowej (np.: Ruchu Rozwijającego W. Sherborne); metody Carla Orffa i Emila Jaques'a Dalcroz'a oraz szereg metod wspierających.

Numer	Treść odpowiedzi
7	Otoczenie dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną (np.: organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych, logopedycznych; gimnastyki korekcyjnej).
8	Realizowanie programu powszechnej nauki pływania - dzieci uczą się umiejętności pływackich; przełamują swoje ograniczenia; uczą się współpracy w grupie, bezpieczeństwa, dyscypliny.
9	Prowadzenie zajęć w oparciu o program wspomaganie kompetencji komunikacyjnej dzieci z ciężkimi zaburzeniami porozumiewania się dostosowany do potrzeb dzieci słabo słyszających „Jestem, czuję”.
10	Tworzenie własnych projektów i programów, w szczególności: program rozwoju mowy; program przyrodniczy prowadzony w klasie i poza szkołą w formie warsztatów; program edukacji polonistycznej, w ramach którego stosowane są techniki parateatralne, teatr postaci, teatr pacynkowy, kukielkowy, obrazkowy; rozwijane talenty artystyczne, muzyczne.
11	Przyznanie dodatkowych godzin na zajęcia sportowe, np.: piłka nożna, wioślarstwo.

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Koncepcja pracy placówki jest znana i akceptowana przez rodziców, o czym świadczą informacje uzyskane od rodziców i dyrektora. Rodzice są z nią zapoznawani podczas wywiadówek, na spotkaniach indywidualnych i grupowych z kadrą pedagogiczną, a także poprzez stronę internetową placówki oraz wizualizacje prezentowane na szkolnych korytarzach. W ich ocenie preferowane przez ośrodek wartości są ważne zarówno dla nich jak i dla ich dzieci. Podkreślają przy tym fakt, że ośrodek to miejsce bezpieczne, w którym dzieci akceptują siebie i rozwijają się; uczą się samodzielności i odpowiedzialności, komunikowania i funkcjonowania w grupie (zob. Tab. 1). Rodzice są żywo zainteresowani utworzeniem w placówce grupy przedszkolnej oraz szkoły policealnej, których w jej strukturze brakuje, a które, w ich ocenie, są bardzo potrzebne.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: [Proszę przywołać tutaj nazwę placówki, w której prowadzona jest ewaluacja] to nie tylko miejsce nauki różnych przedmiotów, to także miejsce przygotowujące do startu w dorosłe życie. Uczniowie nie tylko się uczą, ale też kształtuje się ich postawy. Jakie wartości stoją za działaniami podejmowanymi przez szkołę? Czy są one istotne także dla Państwa i Waszych dzieci? [WR] (9834)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Dzieci uczą się funkcjonować w społeczeństwie; potrafią się komunikować, mówić.
2	Dzieci są śmiałe, otwarte, kulturalne, obowiązkowe, koleżeńskie, wrażliwe, empatyczne.
3	Dzieci rozwijają się (pamięć, słuch, zainteresowania, talenty, ambicje); uczą się samodzielności, odpowiedzialności.
4	Uczniowie są przygotowani do kontynuowania nauki na kolejnych etapach edukacyjnych (np.: studiują informatykę, pedagogikę specjalną, sztuki piękne); do funkcjonowania na rynku pracy (zakładają własne firmy).
5	Nauczyciele zapewniają bezpieczeństwo wszystkim wychowankom.
6	Nauczyciele zapewniają pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do indywidualnych potrzeb każdego dziecka.
7	Nauczyciele stwarzają warunki do integracji dzieci ze środowiskiem lokalnym, środowiskiem osób słyszących.

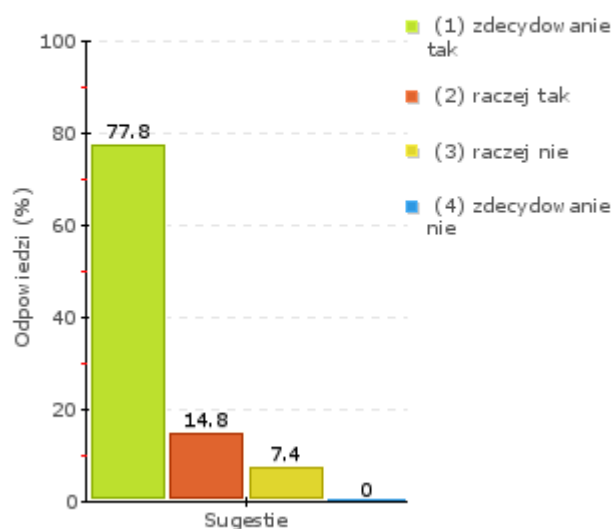
W wymaganiu "Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana i modyfikowana we współpracy z rodzicami.

Rodzice są partnerami placówki i uczestniczą w modyfikacji jej koncepcji pracy. W zgodnej opinii dyrektora i prawie wszystkich ankietowanych rodziców (25 z 29) w ośrodku są tworzone warunki umożliwiające im wypowiedzenie się w ważnych sprawach. Rodzice twierdzą, że mają prawo i możliwość wyrażenia sprzeciwu bądź aprobaty dla podejmowanych działań w każdej sprawie, np.: rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych; udziału w zajęciach otwartych i szkoleniach na temat, jak pracować z dzieckiem; realizacji programów utrwalających słownictwo dziecka; opiniowania dokumentacji szkolnej (regulaminy, program wychowawczy i profilaktyki), a także indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, klasowych planów pracy, wewnętrznego systemu oceniania, etc.; współdecydowania o imprezach i zajęciach szkolnych takich jak: koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe, działania na rzecz bezpieczeństwa, etc.; wsparcia i współpracy w sytuacjach kryzysowych ("walka o kuchnię"); wsparcia rzeczowego i finansowego w ramach imprez klasowych i ośrodkowych - "Dzień Rodziny", "Dzień Teatru", warsztaty przyrodnicze "Na końcu świata", warsztaty muzyczne "Słuchar - było sobie ucho", festyn "Pożegnanie lata", spotkania religijno-opłatkowe, akcje charytatywne, a także przy organizacji wycieczek oraz w lekcjach muzealnych (zob. Wyk. 1j oraz 1o). Rodzice mają poczucie, że są partnerami i współgospodarzami ośrodka.

Mam możliwość wypowiedzenia się o ważnych sprawach w placówce. AR

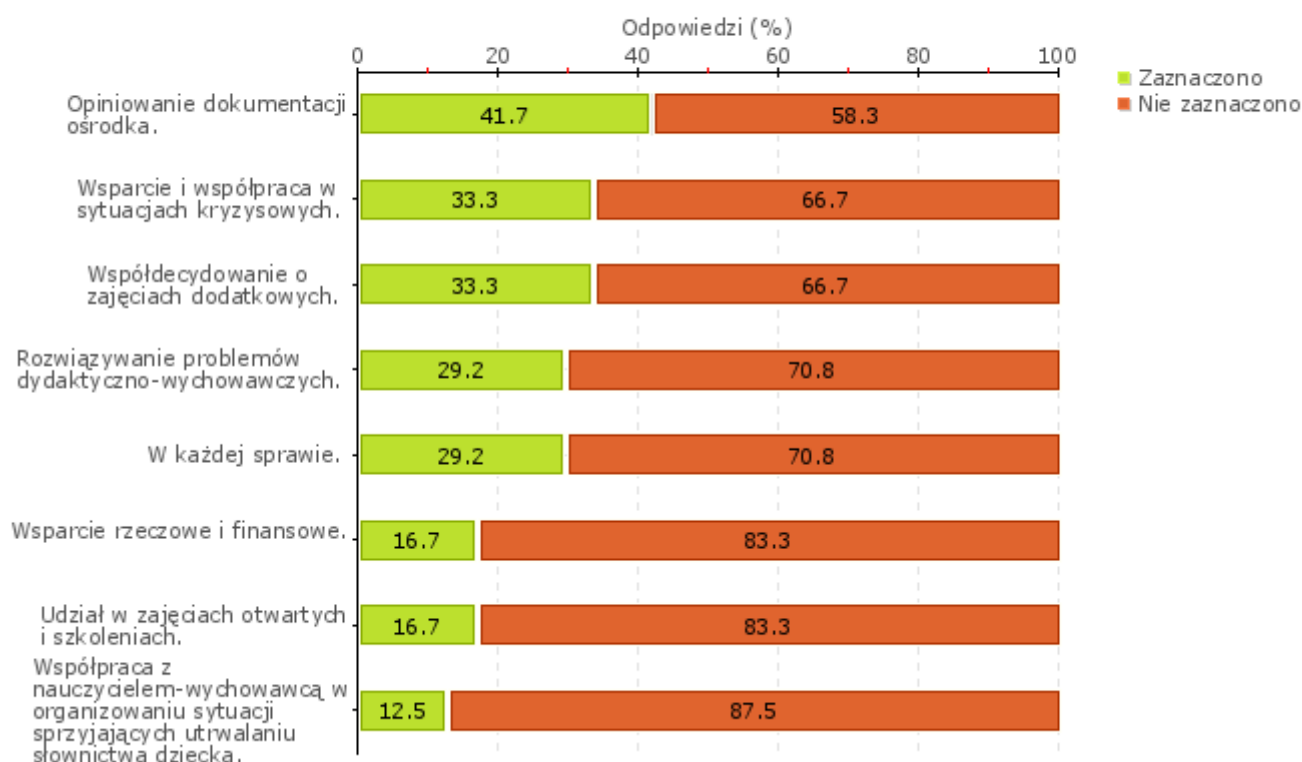
Liczebność: 29

Wykres 1j

[jeśli tak] Proszę o podanie przykładów. AR

Liczebność: 24

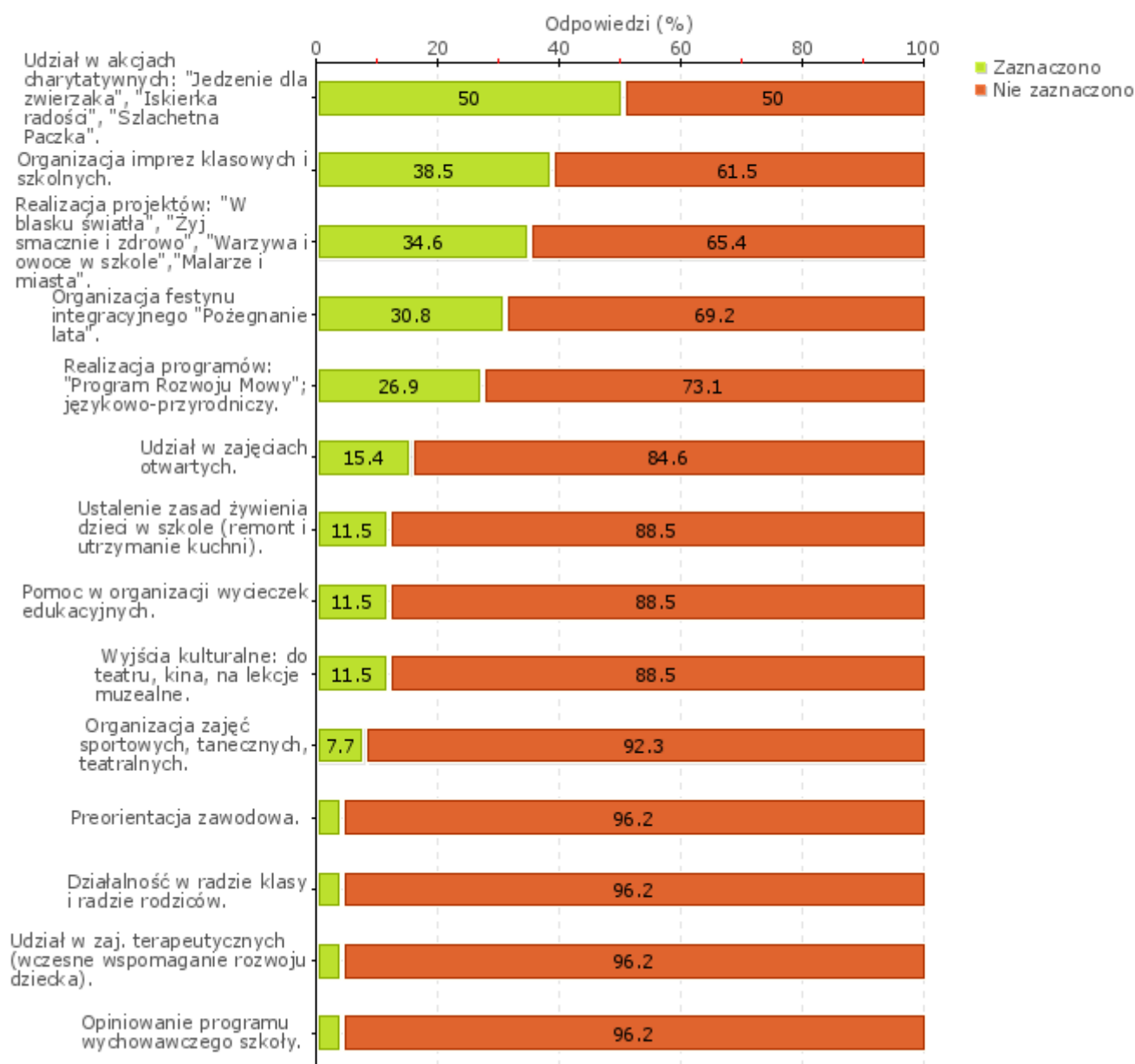
Wykres 10

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.

W placówce tworzy się warunki do współpracy z rodzicami w celu realizowania koncepcji pracy placówki, dzięki czemu mogą oni angażować się w różnorodne działania. Dyrektor i nauczyciele twierdzą, że rodzice są przekonani do stosowanych metod pracy z dzieckiem z wadą słuchu; współpracują przy realizacji Programu Rozwoju Mowy oraz preorientacji zawodowej; współdziałają w rozbudzaniu aspiracji dzieci; realizują działania służące integracji klas i grup (np.: imprezy świąteczne, integracyjne, plenerowe, teatralne); włączani są w organizację imprez i różnych zadań (np.: jako sponsorzy, pomoc w przygotowaniu strojów i rekwizytów teatralnych, są jurorami, ćwiczą z dzieckiem tekst); mają wpływ na organizację zajęć (np.: dodatkowa godzina na zajęcia piłki nożnej dla chłopców); włączają się w akcje charytatywne (pieką ciasta na kiermasz, zbierają pieniądze i rzeczy dla potrzebujących); uczestniczą w tworzeniu strategii w pracy z dzieckiem z trudnościami; opiniują działania edukacyjne i wychowawcze (udział w lekcjach otwartych, szkoleniach); wspierają ośrodek w sytuacjach kryzysowych (remont kuchni). Ankietowani rodzice najczęściej wskazywali na swój udział w akcjach charytatywnych, organizacji imprez i realizacji projektów (zob. Wyk. 10).

W jakie działania realizowane w placówce włączył/a się Pan/i w tym lub poprzednim roku szkolnym? AR

Liczebność: 26

Wykres 1o

Wymaganie:

Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych

---

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Ośrodek gromadzi informacje na temat swojej pracy z akcentem na badanie efektywności działań realizujących główne założenia koncepcji pracy placówki. Wnioski pozyskiwane na podstawie analizy wyników prowadzonych badań uwzględniane są w organizacji procesu edukacyjnego i terapeutycznego. Przedsięwzięcia realizowane na ich podstawie przyczyniają się do rozwoju całej społeczności ośrodka i oddziałują na metodykę nauczania oraz na rewalidację dzieci z wadą słuchu w Polsce.

Obszar badania: W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.

Kadra pedagogiczna analizuje wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych; formułuje na tej podstawie wnioski i podejmuje adekwatne działania, zmierzające do poprawy wyników uczniowskich. Wnioski formułowane przez nauczycieli nie są związane z procesem uczenia się; określają przede wszystkim poziom trudności, na jaki napotkali uczniowie, zwłaszcza w obszarze komunikacji językowej oraz wykorzystywania wiedzy w praktyce, np.: "Uczniowie mają trudności z czytaniem oraz ze zrozumieniem różnych rodzajów tekstów, poleceń i treści zadań"; "Uczniowie mają mały zasób słownictwa i słabo radzą sobie z formułowaniem własnych opinii"; "Uczniowie dobrze sobie radzą z wyszukiwaniem informacji zawartych w tabelach i wykresach oraz z pytaniami niewymagającymi wnioskowania lub interpretowania danych". Wnioski te stanowią, w opinii respondentów (nauczycieli i kadry kierowniczej), podstawę do szeregu zmian, takich jak: tworzenie słowniczków tematycznych; organizowanie zajęć poza ośrodkiem, podczas których wychowankowie mają okazję komunikować się z osobami słyszącymi; wprowadzenie ćwiczeń mających na celu rozwijanie umiejętności zadawania pytań i udzielania na nie odpowiedzi; ćwiczenie precyzyjnego formułowania myśli w mowie i w piśmie na lekcjach oraz podczas zajęć rewalidacyjnych; motywowanie uczniów do samodzielnego tworzenia tekstów; tworzenie nowych pomocy dydaktycznych; opracowanie i realizowanie programu "Matematyka na co dzień"; rozwiązywanie podczas zajęć dodatkowych testów egzaminacyjnych zawierających odpowiedzi typu prawda/fałsz; utworzenie zbioru zadań matematycznych dostosowanych do różnych poziomów umiejętności uczniów, etc.

Obszar badania: W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.

Kadra pedagogiczna poddaje ewaluacji wewnętrznej prowadzone w ośrodku działania. Szereg przedsięwzięć realizowanych w placówce wynika wprost z wniosków oraz rekomendacji opracowywanych na podstawie prowadzonych analiz. Ewaluacji wewnętrznej podlega indywidualna praca nauczycieli, realizacja danego programu lub projektu oraz obszary wpisane w plan nadzoru pedagogicznego dyrektora ośrodka. Badaniem tych ostatnich zajmuje się stały zespół nauczycieli, który poszukuje odpowiedzi na pytania kluczowe formułowane na podstawie wniosków do pracy z roku poprzedniego oraz kierunków polityki oświatowej państwa. Metody badawcze stosowane w placówce to przede wszystkim: obserwacja wychowanków podczas zajęć, konkursów i czynności podejmowanych w ramach projektów; wymiana informacji między nauczycielami i rodzicami; analiza postępów wychowanków w nauce i w zakresie znajomości słownictwa oraz analiza informacji zawartych w dokumentacji indywidualnej ucznia (zob. wyk. 1o). W latach 2013 - 2015 badano m.in.:

- "W jakim stopniu skorelowanie planów pracy dydaktyczno-wychowawczej i rewalidacyjnej grup internackich z Programem Rozwoju Mowy wpłynęło na skuteczność i trwałość oddziaływań edukacyjnych i terapeutycznych?";
- "Jaka jest trafność i użyteczność realizowanych w ośrodku projektów edukacyjnych i innych nowatorskich metod pracy pod kątem nabywania przez wychowanków wiadomości i umiejętności oraz rozwijania ich zainteresowań?";
- "Jak zmodyfikować program wychowawczy i profilaktyczny oraz w jakim stopniu działania podjęte w 2013 r. poprawiły subiektywne poczucie bezpieczeństwa wychowanków?";
- "Czy przekazywana przez wychowawców i nauczycieli rewalidacji informacja zwrotna dotycząca artykulacji wpływa na poprawę świadomości i motywację wychowanków do dalszej pracy nad swoją wymową?";
- "Jak uczniowie i rodzice oceniają innowacje, pozalekcyjne i pozaszkolne formy zajęć, które mają służyć rozwojowi uzdolnień i zainteresowań dzieci?";
- "W jakim stopniu wprowadzenie zajęć fakultatywnych z matematyki w odczuciu młodzieży wpłynęło na poziom ich przygotowania do egzaminu maturalnego oraz w jakim stopniu wprowadzenie programu "Matematyka na co dzień" przyczyniło się do poprawy umiejętności matematycznych w praktyce i rozwiązywania problemów".

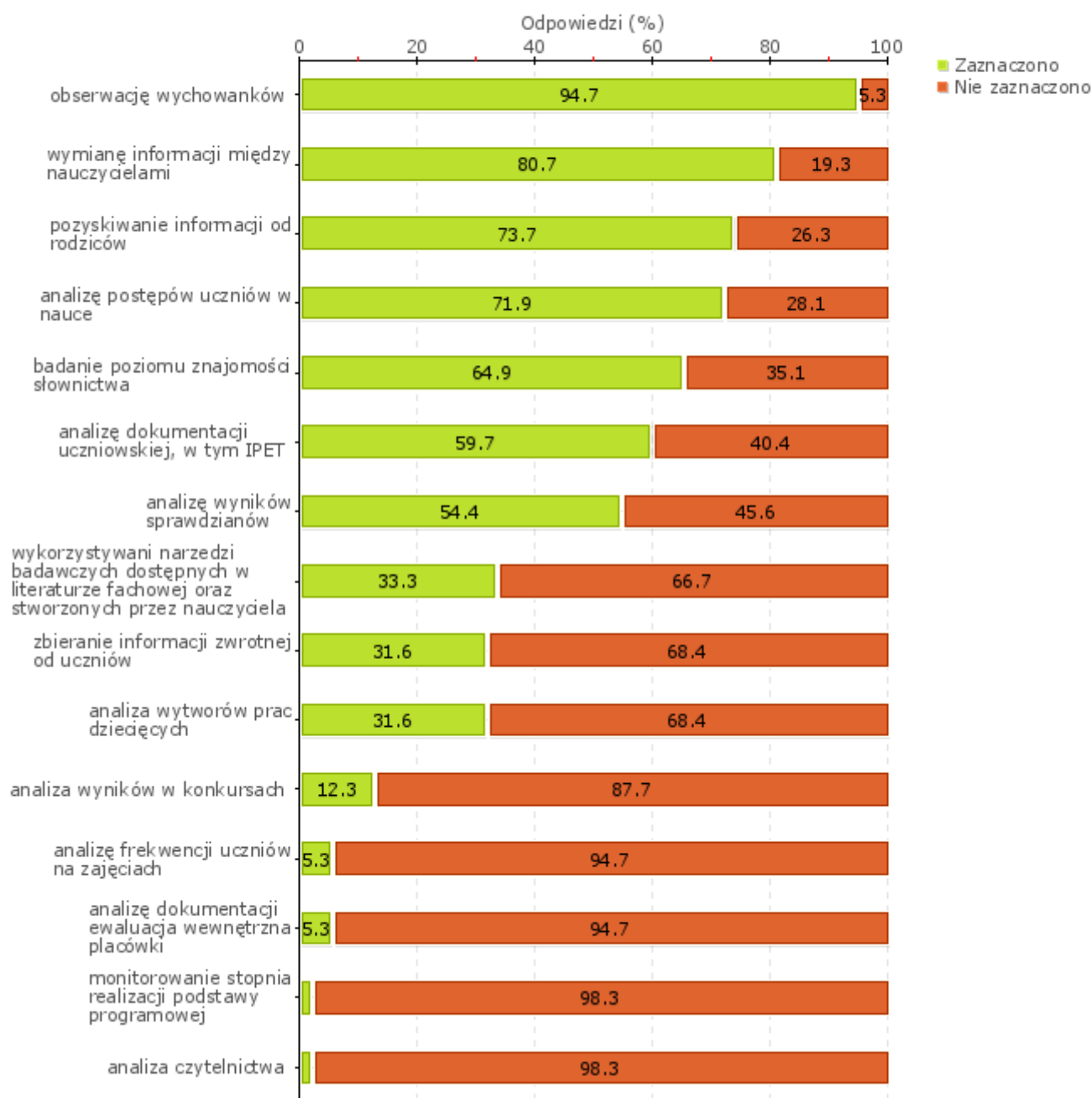
Wyniki badań omawiane są w zespołach przedmiotowych i wychowawczych oraz na posiedzeniu rady pedagogicznej. Analiza odpowiedzi na postawione pytania prowadziła do formułowania wniosków i rekomendacji dotyczących m.in.:

- stosowania i upowszechniania innowacyjnych metod pracy oraz form aktywizujących uczniów;
- kontynuowania programu rozwoju mowy i rozwijania słownictwa wychowanków;
- stwarzania dzieciom i młodzieży możliwości stosowania zdobytej wiedzy oraz umiejętności w praktyce, a także odnoszenia sukcesów na miarę swoich możliwości;

- wypracowywania sposobów przekazywania, szczególnie uczniom starszym, informacji zwrotnej dotyczącej ich postępów w rozwoju sprawności komunikacyjnych;
- wprowadzenia w szkołach funkcjonujących w ośrodku elementów oceniania kształtującego;
- opracowania programu profilaktyczno-wychowawczego i zdecydowanego reagowania na wszelkie przejawy agresji wychowanków, a także zwiększenia dyscypliny w czasie zajęć oraz systematycznego badania poziomu poczucia bezpieczeństwa uczniów;
- korelacji oddziaływań terapeutycznych, edukacyjnych i wychowawczych;
- indywidualizacji nauczania, w tym stosowania nowoczesnej technologii multimedialnej;
- doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W jaki sposób prowadzi Pan/i ewaluację swojej pracy. Jaki jest efekt analizy jej wyników? AN

Liczebność: 57

Wykres 1o

Obszar badania: Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.

Monitorowanie oraz analizowanie skuteczności podejmowanych w placówce działań jest systemowe i powszechne. Przykłady wskazane przez dyrektora i nauczycieli potwierdzają monitorowanie realizacji podstawy programowej (w kontekście osiągnięć i aktywności wychowanków), współpracy z rodzicami, a także efektywności oddziaływań wychowawczych. Sposoby monitorowania wymienione przez respondentów, to m.in.:

- ewaluacja stosowanych w placówce programów oraz projektów edukacyjnych;
- systematyczne ocenianie wychowanków (badanie dojrzałości szkolnej, sprawdziany, testy, karty umiejętności matematycznych, inwentarze PAC i PAS Gunzburga jako narzędzia do badania poziomu funkcjonowania społecznego uczniów, cykliczne nagrania video);
- wymiana informacji między rodzicami i kadrą ośrodka, w tym systematyczne spotkania zespołów wychowawczych, obserwacje koleżeńskie i lekcje otwarte;
- próbne egzaminy (na wszystkich poziomach) realizowane w oparciu o arkusze własne nauczycieli lub pozyskiwane z lat wcześniejszych;
- realizacja projektu "Od badania do działania" (analizowano, na ile działania nauczycieli podejmowane na rzecz rozwijania u uczniów umiejętności wykorzystywania wiedzy w praktyce są skuteczne i jak nauczyciele pomagają wychowankom zobaczyć związek między tym, czego uczą się dzieci w szkole, a pozaszkolną rzeczywistością);
- badania ankietowe dotyczące np. poczucia bezpieczeństwa wychowanków;
- analizowanie zapisów w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych;
- comiesięczne "Minifinały" programu rozwoju mowy, które mają za zadanie pokazać, na ile dzieci przyswoiły słownictwo, nabyły umiejętność nawiązywania rozmowy z drugim człowiekiem w sytuacjach typowych i nietypowych z akcentem na bezpieczeństwo wychowanków.

W wymaganiu "Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.

Działania podejmowane przez kadre pedagogiczną wynikają nie tylko z wniosków z ewaluacji wewnętrznej i egzaminów zewnętrznych, ale także z innych badań edukacyjnych, dotyczących zwłaszcza kształcenia i terapii dzieci z wadą słuchu. Działania te mają wpływ na wzrost kompetencji poszczególnych wychowanków; przyczyniają się do podnoszenia umiejętności zawodowych nauczycieli i rozwoju placówki oraz do upowszechniania w Polsce innowacyjnych metod pracy z dziećmi ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju mowy. Przykłady działań i ich efekty, wskazane przez nauczycieli oraz dyrektora, to m.in.:

- wprowadzenie zajęć fakultatywnych dla młodzieży klas licealnych, założenie na portalu społecznościowym profilu "polski w liceum", stosowanie podczas zajęć metod aktywizujących oraz technologii multimedialnej - większy odsetek uczniów zdaje maturę i podejmuje dalszą naukę (w roku szkolnym 2014/2015 po raz pierwszy wszyscy maturzyści zdali język polski), uczniowie otrzymują nagrody w konkursach przedmiotowych oraz stypendia Prezesa Rady Ministrów;
- zmodyfikowanie Programu Rozwoju Mowy (np.: wprowadzenie elementów metody Glena Domana), realizacja projektu "Jestem samodzielny" oraz innowacji pedagogicznej "Z notatnika młodego detektywa" - opracowanie nowego zakresu słownictwa dostosowanego do możliwości uczniów, zdecydowana poprawa w komunikacji, integracja między dziećmi słyszącymi i niesłyszącymi, większe umiejętności uczniów w zakresie wykorzystywania wiedzy w praktyce;
- rozwijanie sprawności fizycznej wychowanków, w tym działalność UKS "Wiosło" i STTK "Pędziwiatr" oraz realizowanie programów edukacyjnych ("Żyj smacznie i zdrowo", "Powszechna nauka pływania") - wzrost zaangażowania uczniów w konkursie na Najlepszego Sportowca, sukcesy w lekkoatletyce (trzy medale w mistrzostwach Europy), mistrzostwo Polski w siatkówce, stypendia Prezydenta Miasta Szczecina, etc.;
- przeprowadzenie dwuletnich badań dotyczących młodzieży z wadą słuchu w oparciu o Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Literaturze - opracowanie nowych pomocy dydaktycznych i kart pracy, rozpoczęcie prac nad podręcznikiem do języka polskiego;
- wykorzystanie badań zewnętrznych dotyczących skuteczności metody Dobrego Startu autorstwa M. Bogdanowicz w rehabilitacji dzieci - opracowanie adaptacji metody do możliwości małych dzieci z wadą słuchu oraz dwóch programów edukacyjno-terapeutycznych wykorzystywanych w ośrodku oraz przez osoby z zewnątrz (w tym rodziców);
- działalność Samorządu Uczniowskiego (debaty, akcje charytatywne, warsztaty), realizacja programów ("Jestem - czuję", "Pozytywnie nakręceni", "Jestem bezpieczny w sieci"), wsparcie pedagoga i psychologa - poprawa zachowania uczniów, niwelowanie problemów wychowawczych, uzyskanie Certyfikatu "Bezpieczna Szkoła";

- inicjowanie działań, podczas których uczniowie mają możliwość prezentowania swoich talentów i umiejętności (np.: Festiwal Form Artystycznych, Przegląd Form Tanecznych "Magia tańca", Poszukiwacze Talentów, Ośrodkowy Dzień Teatru, Przegląd Integracyjny "Muzyka łączy") - I miejsce i nagroda dla najlepszego aktora w szczecińskim międzygimnazjalnym przeglądzie kabaretów, cztery nagrody główne "Julianki" w Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, osiągnięcia w ogólnopolskich konkursach plastycznych, powstanie zespołu instrumentalnego "Wesołe Nutki";
- realizacja programów rządowych i lokalnych (np.: "Książka moich marzeń", "Szczecin Przyjazny Rodzinie") - pozyskanie środków na zakup nowych książek.

W oparciu o analizę rynku pracy w województwie zachodniopomorskim dyrektor placówki podjął działania mające na celu powołanie w ośrodku szkoły policealnej w zawodzie technik informatyk. W trakcie realizacji jest również projekt dotyczący modernizacji i rozbudowy sali gimnastycznej oraz wykonania wielofunkcyjnego boiska sportowego. Dyrektor jest także w posiadaniu projektów na zaadaptowanie strychów w szkole i w internacie (uzyskane w ten sposób dodatkowe powierzchnie mają odpowiadać na potrzeby najstarszej młodzieży, m.in. pod kątem rozwoju ich talentów plastycznych). Zamierzeniem długofalowym dyrektora jest utworzenie na bazie ośrodka wzorcowej placówki makroregionalnej.

Raport sporządzili

- Hanna Markowska
- Monika Piątkowska

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

18.12.2015